

Doelen en maatregelen 2022-2024

CO2 Prestatieladder

Opdrachtgever
Titel rapport

Goudappel Groep
Doelen en maatregelen 2022-2024

Kenmerk
Datum publicatie

008711
januari 2022

© Copyright Goudappel Groep

[Copyright informatie]

Inhoudsopgave

Aanleiding en terugblik	3
--------------------------------	----------

1. Maatregelen 2022-2024	5
---------------------------------	----------

1.1	Verwarming van gebouwen (scope 1)	6
1.2	Elektriciteit (scope 2)	6
1.3	Zakelijk verkeer (scope 2)	7
1.4	Woonwerk verkeer (scope 3)	8
1.5	Overig	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Bijlage A. Uitgevoerde maatregelen 2019-20218	
--	--

Aanleiding en terugblik

Eind 2021 wordt voor de periode 2022-2024 een nieuw beleidsplan opgesteld over de reductie van CO₂-uitstoot door Goudappel. Niet alleen is dit een eis vanuit de CO₂-Prestatieladder certificering, het sluit ook aan bij de eigen ambities van Goudappel. Goudappel voert namelijk actief beleid om CO₂ uitstoot van haar eigen activiteiten te verminderen. Dit document is de opzet van het beleid in de periode 2022-2024.

1.1 Terugblik

In het beleidsplan 2019-2021 had de Goudappel Groep de volgende doelstelling:

Goudappel Groep B.V. wil in de periode 2019-2021 haar jaarlijkse uitstoot van CO₂ met 6% per fte reduceren ten opzichte van het referentiejaar 2018. Onderstaande tabel weergeeft per scope de gehanteerde doelstelling.

Scope	Onderwerp	2018	2019	2020	2021
1	Verwarming		0%	-1%	-2%
2	Elektriciteit		-2%	-4%	-6%
2	Zakelijk verkeer		0%	-1%	-2%
3	Woonwerkverkeer		-2%	-4%	-6%
Totaal			-2%	-4%	-6%

Tabel 0.1 - CO₂ reductiedoelstellingen per jaar.

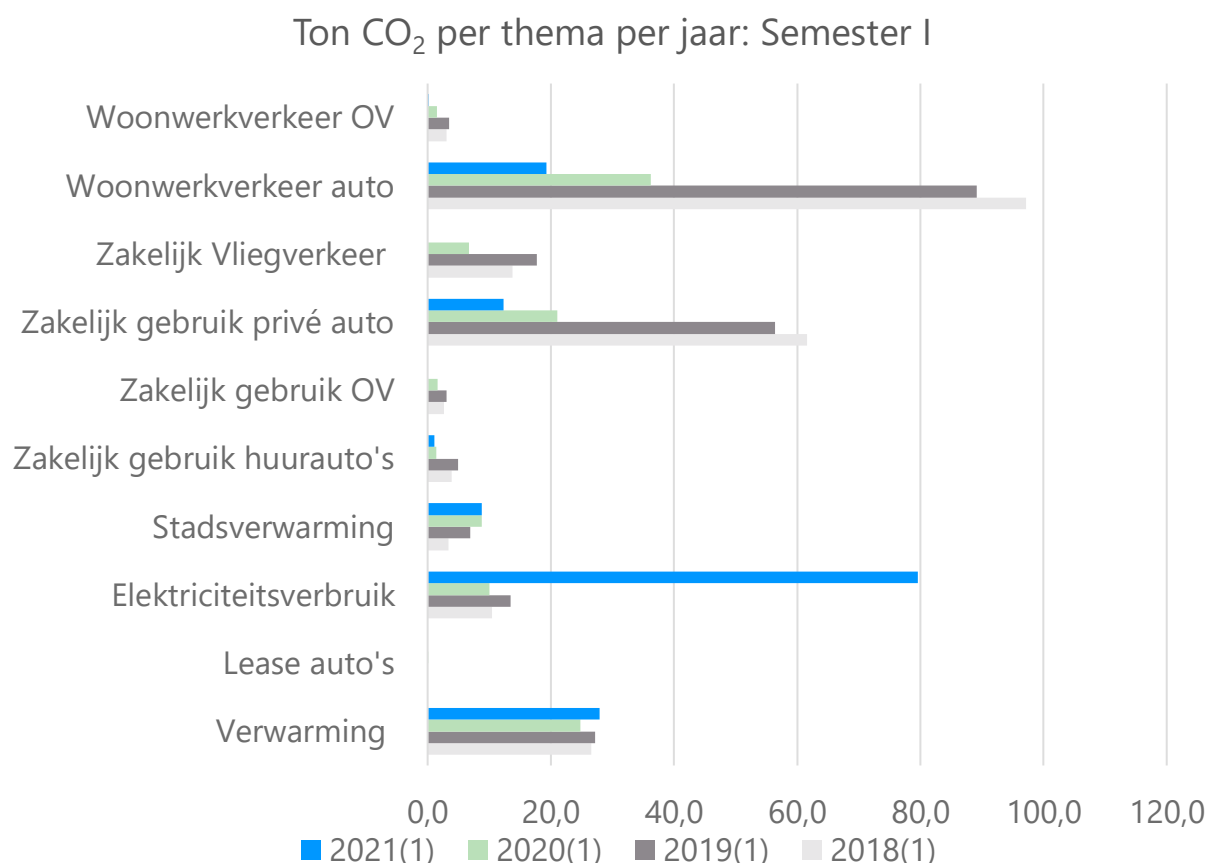
Sinds 2020 is het duidelijk dat de doelstellingen ruimschoots behaald gaan worden; in plaats van een vermindering van 6% is de gerealiseerde reductie een halvering van uitstoot. Dit heeft grotendeels te maken met de corona pandemie en het massaal thuiswerken als gevolg daarvan¹.

Scope	Onderwerp	2018	2019	2020	Reductie in 2020 t.o.v. Referentiejaar
1	Verwarming	0,29	0,33	0,31	+7%
2	Elektriciteitsverbruik	0,12	0,14	0,10	-17%
2	Zakelijk verkeer	0,83	0,80	0,22	-73%
3	Woonwerkverkeer	1,05	0,95	0,29	-72%
Totaal		2,29	2,20	0,92	-55%

Tabel 0.2 - Voortgang CO₂ reductie per fte per jaar (in tonnen).

¹ Door thuiswerken neemt het energieverbruik bij de werknemers thuis toe, maar dit valt buiten de scope.

In meer detail is de gerealiseerde reductie als volgt verdeeld:

Figuur 2: Totale CO₂ uitstoot per thema van semester 1 2021 versus eerdere semesters

2021 laat een sterke toename in uitstoot van elektriciteit zien. Dit is het gevolg van (onbedoeld) grijze stroom afnemen in kantoor Deventer sinds januari 2021. Dit wordt hersteld in 2022 en daarom niet verder behandeld.

Met name op het woonwerk verkeer en zakelijk verkeer is de afgelopen jaren een sterke reductie gerealiseerd. Niet alleen de corona pandemie is verantwoordelijk voor de vermindering in uitstoot. De maatregelen die Goudappel zelf heeft uitgevoerd staan weergegeven in bijlage A. De voornaamste maatregelen uitgevoerd in het huidige beleidsplan zijn:

- Plaatsing zonnepanelen Deventer.
- Inregelen luchtbehandelingssysteem Deventer.
- Gebruik duurzame warmte en/of warmtekoude-opslag door verhuizing in Den Haag.
- Afronding outsourcen servers.
- Inkoop efficiënte hardware bij natuurlijke vervanging
- Gedragsmaatregelen, zoals stimuleren carpoolen en elektrisch rijden.

Daarbij geldt dat in 2021 Goudappel aanvullende maatregelen heeft getroffen door in haar kantoren hybride werken beter mogelijk te maken, door ruimtes/hokjes te creëren waar videobellen makkelijk kan plaatsvinden. Doordat collega's op kantoor makkelijker digitaal kunnen vergaderen hoeven anderen niet naar kantoor te komen, en worden er minder zakelijke kilometers afgelegd.

2. Maatregelen 2022-2024

In 2022 wil Goudappel verder gaan met het verduurzamen van de eigen organisatie. Eind 2021 is in twee sessies in hoofdlijnen een nieuwe doelstelling met bijbehorende maatregelen opgesteld met:

- Wim Korver, directeur Goudappel Groep.
- Erik Timmermans, rapporteur CO₂-Prestatieladder.
- Christian Evers, adviseur Mobiliteit & Ruimte.
- Harco Draaijer, Beheer en Onderhoud.
- Vincent Wever, Adviseur Duurzaam Vervoer.
- Matthijs Dicke-Ogenia, adviseur Beleids- & Gedragsonderzoek en lid Ondernemingsraad.
- Ronald Pruisscher, Teammanager HRM.

De doelstelling voor de komende beleidsperiode is:

Goudappel Groep B.V. wil in de periode 2022-2024 haar jaarlijkse uitstoot van CO₂ met 50% per fte gereduceerd houden ten opzichte van het referentiejaar 2018. In deze doelstelling voor 2024 is bewust gekozen voor een herhaling van 2018 als referentiejaar, gezien de grote trendbreuk door de coronapandemie.

Aanvullend wil Goudappel Groep B.V. in 2030 klimaatneutraal zijn. Dit gebeurt zoveel mogelijk op basis van reductie en is te completeren door t.z.t. de resterende CO₂ uitstoot, te compenseren.

Eind 2021 is de behaalde reductie ongeveer 66% t.o.v. van 2018. De doelstelling voor de komende jaren is dan ook niet om 50% reductie te behalen, maar om de behaalde reductie vast te houden. Per jaar en per scope is de doelstelling als volgt geformuleerd:

Scope	Onderwerp	2018	2022	2023	2024
1	Verwarming	0%	0%	-5%	-10%
2	Elektriciteit	0%	-0%	-25%	-50%
2	Zakelijk verkeer	0%	-60%	-55%	-55%
3	Woonwerkverkeer	0%	-60%	-60%	-55%
Totaal		0%	-50%	-50%	-50%

Tabel 2.1 - CO₂ reductiedoelstellingen per jaar.

Het zwaartepunt van de beoogde reductie ligt bij zakelijk en woon-werkverkeer; hiervan is in 2018 het aandeel in de uitstoot het grootst en is een grote reductie gepland.

2.1 Verwarming van gebouwen (scope 1)

Goudappel kent de afgelopen jaren voor de verwarming van gebouwen per fte een lichte daling in uitstoot, maar is in absolute zin meer gaan uitstoten aan verwarming van gebouwen. Kantoor Deventer heeft hier het grootste aandeel in (twee derde) en is het enige kantoor in eigen beheer. De volgende maatregelen zijn daarom beoogd voor kantoor Deventer:

Maatregel	Brandstof	Verantwoordelijke	Toelichting
Klimaatinstallatie vernieuwen	Gas	HRM	De technische dienstverlener geeft aan dat er 8.100 kg CO ₂ besparing mogelijk is op jaarbasis bij vernieuwing van de klimaatinstallatie. In geld is de besparing zo'n €4.475 per jaar en zijn de realisatiekosten eenmalig €148.000. Waarbij een subsidie van €15.500 mogelijk is. De volledige offerte is bekend bij HRM.
Mogelijkheden groen dak uitwerken	Gas	HRM	Experts zullen in een later stadium een inschatting maken van potentiële reductie.
Meer isolatie aanbrengen. Folie op ramen heeft hierbij de voorkeur boven andere opties, zoals triple glas	Gas	HRM	

Een definitief besluit over de maatregelen kan pas plaatsvinden na een concretere kosten-batenanalyse.

2.2 Elektriciteit (scope 2)

Bij maatregelen met betrekking tot elektriciteit is het belangrijk te vermelden dat verandering binnen het verbruik van groene stroom niet terug is te zien in de footprint; groene stroom heeft (in de methodiek) geen uitstoot. Voor corona had grijze elektriciteit een aandeel van zo'n 5% in de totale uitstoot, dat is inmiddels 11% (door afname bij andere scopes). De volgende maatregelen zijn beoogd:

Maatregel	Brandstof	Verantwoordelijke	Toelichting
LED verlichting compleet maken in vestigingen in vestiging Deventer.	Elektriciteit	HRM	Deventer heeft al ongeveer voor 1/3e LED). Geen effect op footprint vanwege groene stroom.
Bewegingssensoren verlichting Deventer compleet maken.	Elektriciteit	HRM	Geen effect op footprint.
Verhuurders panden bewegen op groene stroom over te stappen.	Elektriciteit	HRM	In de huurpanden kiest Goudappel niet de energieleverancier. We gaan pro-actief de verhuurders benaderen met het verzoek om op groene stroom over te stappen. Deze maatregel heeft veel potentie, maar de realiseerbaarheid is vooraf moeilijk vast te stellen.
Eisen stellen aan leveranciers	Elektriciteit	HRM / Directie	De clouds van partners Microsoft, Amazon en Severius (Apeldoorn) draaien al op groene energie. Goudappel inventariseert in de beleidsperiode andere grote energiestromen die buiten de footprint vallen en zet hier in op verduurzaming.

2.3 Zakelijk verkeer (scope 2)

Zakelijk verkeer heeft samen met woon-werkverkeer een sterke reductie gekend sinds de coronapandemie. Goudappel richt zich op het behouden van de voordelen van hybride werken, deze maatregelen zijn onder woon-werkverkeer geschaard.

Maatregel	Brandstof	Verantwoordelijke	Toelichting
Stimuleren gebruik (nacht)trein bij zakelijke internationale reizen ter vervanging van vliegreizen.	Brandstof	CSM	In Europa zijn (nacht)treinen in toenemende mate een alternatief voor vliegreizen. In 2018 uitstoot was vliegen tot 2500km verantwoordelijk voor 11 ton CO₂ uitstoot. Sinds de coronapandemie is aandeel vliegen nihil, maar internationale werkbezoeken nemen vermoedelijk in de nabije toekomst toe. Het secretariaat hanteert bij het plannen van de reis onderstaand principebesluit: - Bij treinreizen tot 8 uur: in principe per trein tenzij de betreffende teammanager daarvoor op basis van overtuigende argumenten een uitzondering maakt. - Bij treinreizen vanaf 8 uur: keuze ligt bij de aanvrager van de reis. Bij tijdig inplannen behoeven agenda-technische redenen niet altijd een overtuigend argument te zijn. De website bahn.de biedt de mogelijkheid om trein en vliegtuig te vergelijken en tickets te boeken.
Stimuleren gebruik elektrische huurauto bij zakelijke reizen.	Brandstof	CSM	Huurauto's gaven in 2018 en 2019 jaarlijks zo'n 8 ton CO₂ uitstoot. De huidige verhuurder die Goudappel inschakelt verhuurt elektrische auto's. Het secretariaat hanteert bij het plannen van de reis onderstaand principebesluit: - Benodigde actieradius tot 220 km: altijd elektrisch. - Benodigde actieradius vanaf 220 km: keuze ligt bij aanvrager van de reis die zelf moet nagaan/beoordelen of opladen onderweg een optie is.

2.4 Woonwerk verkeer (scope 3)

Woonwerkverkeer resulteerde in 2018 in een uitstoot van 191 ton CO₂, in 2020 was dit naar 57 ton gereduceerd. Deze sterke daling kwam voornamelijk voort uit het thuiswerken door de coronamaatregelen. Goudappel richt zich de komende jaren dan ook op het behouden van de voordelen van hybride werken.

De prioritering ligt bij de inzet op minder auto voor woonwerk- en zakelijk verkeer. Er is al gebleken dat hier veel reductie mogelijk is. Thuiswerkbeleid en heldere interne communicatie daarover is hier een belangrijke factor in.

Maatregel	Brandstof	Verantwoordelijke	Toelichting
Fietsfaciliteiten Deventer verbeteren (verwelkom de fietser, verminder de handelingen)	Brandstof	HRM	Het pand in Deventer is niet uitnodigend voor fietsers. Een hogere toegankelijkheid voor fietsers verwelkomt ook de opkomende speed pedelec.
Laadpunt elektrische auto's uitbreiden.	Brandstof	HRM	
Aandacht hebben voor bewustwording (bijv. met introductie nieuwe medewerkers, workshop, top 5 quiz, bandenspanningscontrole of quiz)	Brandstof	Kopgroep Klimaat & Energie	Goudappel vindt het belangrijk dat maatregelen niet alleen geïnitieerd worden vanuit het management. Het is belangrijk dat deze onder de aandacht van medewerkers liggen en dat medewerkers gestimuleerd worden om zelf een bijdrage te leveren. Dit geldt ook als het energieverbruik buiten de vastgestelde scopes ligt; door het thuiswerken neemt het energieverbruik thuis toe. Medewerkers worden daarom periodiek op de hoogte gebracht van de uitvoering van de maatregelen en krijgen adviezen om hun eigen verbruik te verminderen. Bijvoorbeeld in de vorm van een top-5 tips. Goudappel heeft een kopgroep Klimaat & Energie die hier inhoudelijke ondersteuning bij kan bieden. Deze acties liggen ook in het verlengde van vorig beleidsplan; daar zijn gedragsmaatregelen blijven liggen door de coronapandemie.
Ontwikkelen thuiswerkbeleid: labelen van vergaderingen m.b.t. digitaal werken	Brandstof	Directie	Er zijn verschillende soorten vergaderingen, bijvoorbeeld een startoverleg of een (kort) voortgangsoverleg. Door per soort vergadering een voorkeur te benoemen of deze digitaal of fysiek plaatsvindt, krijgt hybride structureel vorm. Deze maatregel overlapt met zakelijk verkeer.
Ontwikkelen thuiswerkbeleid: overige uitwerking	Brandstof	Directie	Het is aan de directie om in meer detail een thuiswerkbeleid te ontwikkelen.

2.5 Certificering trede 5

Goudappel is sinds 2021 opnieuw trede 5 gecertificeerd voor de CO₂-Prestatieladder. Dit betekent dat Goudappel ook in de keten zich (actiever) bezigt met CO₂-reductie.

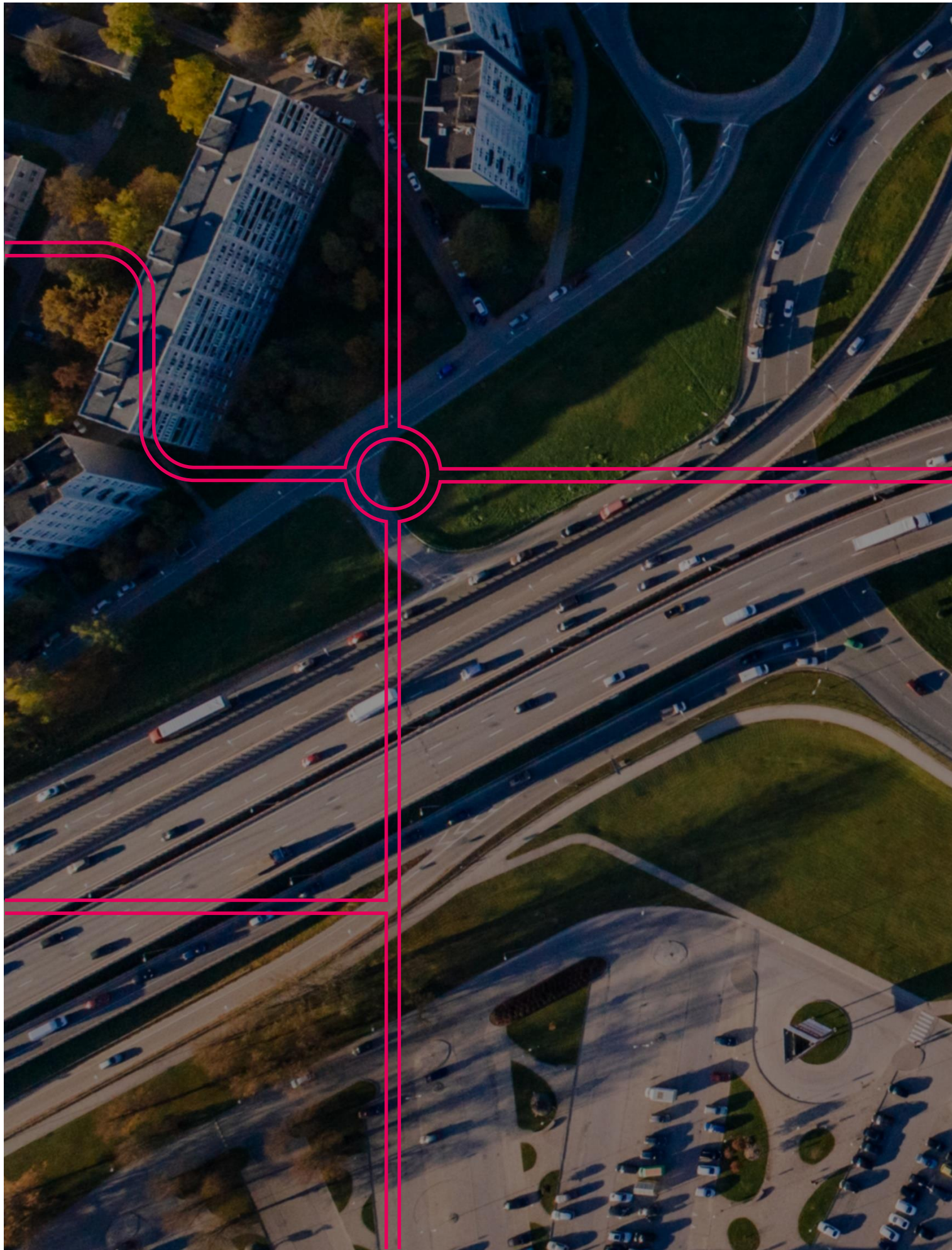
Ten eerste zal Goudappel dit komende jaren uitvoeren door klimaatdoelstellingen vanaf 2022 toe te voegen als periodiek agendapunt aan de overleggen tussen haar accountmanagers en de 20 grootste opdrachtgevers. Dat betekent een wijziging in het beleid van het bedrijf die met directie, teammanagers en accountmanagers wordt afgestemd. Klimaatdoelstellingen worden in die gesprekken in samenhang opgepakt en niet voor afzonderlijke projecten. Goudappel kan namelijk niet opdrachtgevers verplichten haar advies op een bepaalde manier of in bepaalde mate te implementeren. Het ligt nadrukkelijk wel binnen onze mogelijkheden om bij de opdrachtgever herhaaldelijk klimaatdoelstellingen te benoemen en vanuit onze expertise reële opties aan te dragen voor verduurzaming en het in beeld brengen van geleverde prestaties. Goudappel investeert om die reden ook in instrumentontwikkeling ten behoeve van het leveren van beleidsinformatie voor goed gefundeerde beleidsafwegingen het toetsen van klimaatprestaties. In 2022 zal de kopgroep Klimaat & Energie werken aan proposities om zo de accountmanagers concrete handvatten te bieden bij het bespreken van duurzaamheid.

Ten tweede zal Goudappel concreet haar expertise inzetten in een Pro Deo project. Goudappel gaat het volgende project initiëren: samen met concullega bedrijven uit Deventer (Tauw, Witteveen) naar de gemeente stappen voor de uitwerking van een realistische mobiliteitshub. Onder het motto practice-what-you-preach gaat Goudappel met deze bedrijven daar de mogelijkheden voor parkeren-op-afstand onderzoeken om uiteindelijk zo minder verkeer in de stad te krijgen (en om eerste hand ervaringen op te doen).

Bijlage A. Uitgevoerde maatregelen 2019-2021

Sco pe	Maatregel	Type	Bron CO ₂	Uitvoering	Door	Middelen	Activiteit	CO ₂ reductie	Monitoring prestatie	Monitoring resultaten	Status eind 2021
1	Inregelen luchtbehandeling Deventer	Uitv.	Gas	2019	FD	Implementeren	Afronden lopende activiteit	0,5 ton	Metten (meterstanden)	CO ₂ footprint	Afgerond. Inmiddels is de klimaatinstallatie achterhaald en staat dit in het nieuwe beleidsplan vermeld.
1 / 2	Gebruik duurzame warmte en/of warmtekoude-opslag	Uitv.	Gas & Elektra	2019	FD	Verhuizen	Verhuizing Den Haag Q1 2019	0,1 ton	Energiekosten Verhuurder	CO ₂ footprint	Verhuizing afgerond.
2	Afronding outsourcen servers.	Uitv.	Elektra	2019	FD	Implementeren	Afronden lopende activiteit	(groene stroom)	Metten (meterstanden)	CO ₂ footprint Energie audit	Afgerond. Rekenpc's van VMP zijn inmiddels 75% geoutsourced. De 25% blijft aangehouden tot ze kapot zijn.
2	Inkoop efficiënte hardware bij natuurlijke vervanging	Uitv.	Elektra	2019 - 2021	FD	Implementeren	Doorlopend (vervangingscyclus 3 jaar)	1,2 ton	Metten (meterstanden)	CO ₂ footprint Energie audit	Doorlopend. Medewerkers worden gestimuleerd afgeschreven hardware over te nemen. Hardware is Energy Star gekwalificeerd.
2	Beperken lekstroom door alle apparatuur en opladers bij afwezigheid uit te schakelen.	Uitv. Stim.	Elektra	2019 - 2021	FD	Implementeren Communiceren	Contactdozen vervangen Instructie maken	0,8 ton	Metten (meterstanden)	CO ₂ footprint Energie audit	Toepassing schakelbare stekkerdozen, maar geen actief beleid.
2	Zelf opwekken elektriciteit door plaatsing zonnepanelen in Deventer	Uitv.	Elektra	2019 - 2021	DIR	Onderzoeken Implementeren	Advies vragen	(groene stroom)		Directie review	90 panelen geplaatst en in gebruik genomen.
2/3	Controle bandenspanning	Stim.	Brandstof	2019 - 2021	DIR	Communiceren	Bepalen logische aanknopingspunten	10 ton	Metten (kilometers per vervoerwijze)	CO ₂ footprint	Geen navolging aan gegeven, gezien het massale thuiswerken.
2/3	Stimuleren carpools	Stim.	Brandstof	2020 - 2021	HRM	Onderzoeken Implementeren Communiceren	Mogelijkheden in overleg met de	+ 12 ton			Geen navolging aan gegeven, gezien het massale thuiswerken.

Scope	Maatregel	Type	Bron CO ₂	Uitvoering	Door	Middelen	Activiteit	CO ₂ reductie	Monitoring prestatie	Monitoring resultaten	Status eind 2021
							Ondernemingsraad uitwerken				
2/3	Stimuleren elektrisch rijden (privé en huren)	Stim.	Brandstof	2020 - 2021	HRM	Onderzoeken Implementeren Communiceren	Mogelijkheden (in overleg met de OR) uitwerken				De autoverhuurder die Goudappel inschakelt verhuurt elektrische auto's, maar deze schoten vaak nog tekort in radius.
2/3	Stimuleren zuinig rijden	Stim.	Brandstof	2019 - 2021	DIR	Communiceren	Bepalen logische aanknopingspunten				Gerealiseerd door de Covid-19 maatregelen.
2/3	Wedstrijd personenmobiliteit	Stim.	Brandstof	2019 - 2021	DIR	Onderzoeken	Nader uitwerken?				Geen navolging aan gegeven, gezien het massale thuiswerken.
2	Selectief vliegen		Brandstof	2019 - 2021	DIR	Implementeren Communiceren					Gerealiseerd door de Covid-19 maatregelen.
3	Stimuleren (elektrisch) fietsen	Stim Uitv.	Brandstof	2019 - 2021	FD	Implementeren Onderzoeken	Verbeteren capaciteit, toegankelijkheid en uitrusting fietsstallingen Leaseconstructies				Goudappel doet dit met haar fietsplan.
2/3	Aanschaffen elektrische bedrijfsauto(s)	Uitv.	Brandstof	2019 - 2021	DIR	Onderzoeken Implementeren	Specificatie uitvoering inzake milieu en veiligheid				(Elektrische) dienstauto is uit gebruik genomen (lease), vanwege weinig gebruik ervan.

Goudappel Groep BV werkt vanuit Amsterdam, Den Haag, Deventer, Eindhoven en Leeuwarden

Snipperlingsdijk 4
7417 BJ Deventer
The Netherlands

Postbus 161
7400 AD Deventer
The Netherlands

+31(0) 570 666 222
info@goudappel.nl
www.goudappel.nl

BTW NL 0071 06 798 B01
KVK 3802 3224
IBAN NL71 INGB 0701 2167 86